

Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Gezinshuis Almekinders Putten

Toezicht Jeugdigen in Jeugdhulp (JIJ)

Utrecht, november 2022

Rapport Gezinshuis Almekinders

De hulpaanbieder aan het woord

Op deze punten uit het rapport zijn we trots:

Het doordachte matchingtraject, de met de jaren verfijnde doelgroep in het vrijwillig kader, het goed opbouwen en onderhouden van het netwerk van de jeugdige, de nauwe samenwerking met ouders en de vele contacten in het werk. Daarnaast zijn we gepast trots op het behalen van de HBO-opleiding Pedagogiek, de uitbreiding van ons eigen gezin in de afgelopen 4 jaar, het concrete scholingsplan en de verhuizing en verbouwing in 2021. We zijn blij dat we balans hebben gevonden in de hectiek van het werk, hier hebben we de kracht voor gekregen.

Met deze punten uit het rapport gaan we aan de slag:

We gaan met de volgende punten uit het rapport aan de slag; Wij gaan de jeugdigen nog meer betrekken bij de behandelingsplannen, we gaan de inzet van camera's evalueren, we gaan de huisregels aanpassen, we gaan het kwaliteitshandboek, opgesteld middels Ovezo, delen met medewerkers, we gaan gestructureerd deelnemen aan diverse intervisiegroepen, we gaan het scholingsplan voor medewerkers definitief maken, we gaan zorgdragen voor een gestructureerde kennisoverdracht en we gaan actief reflectie ophalen bij onze samenwerkingspartners.

Wat gaan jeugdigen en ouders hiervan merken?

Jeugdigen en ouders gaan het volgende merken: De jeugdige gaat meer betrokken worden bij de behandelingsplanoverleggen en de te halen doelen. De huisregels worden aangepast en besproken met de jeugdigen en ouders. In behandelingsplanoverleggen wordt actief gevraagd om reflectie over de geboden zorg. Jeugdigen worden ook betrokken bij deze reflectie. Het cameratoezicht wordt in overleg met ouders geëvalueerd en vastgelegd en we gaan door met het opbouwen en onderhouden van het netwerk van de jeugdigen. Dit is voor zowel de jeugdige als zijn ouders zichtbaar.

Conclusie van de inspectie

Gezinshuis Almekinders betreft jeugdigen en ouders actief bij het vormgeven van de hulp en geeft hen de kans op te komen voor hun individuele belangen. De veiligheid en ontwikkeling van de jeugdigen staat voor de gezinshuisouders centraal. Het gezinshuis kan nog beter aansluiten bij de jeugdigen en vastleggen hoe ze de hulp vormgeeft. Verder is het belangrijk dat het gezinshuis de medewerkers optimaal toerust en faciliteert, bij toelating van jeugdigen geen onderscheid maakt op basis van het geloof en zorgt voor een lerend werkklimaat. De inspectie acht de aanbieder in staat om verantwoorde hulp te bieden en vertrouwt erop dat Gezinshuis Almekinders concrete verbetermaatregelen doorvoert om aan alle normen te voldoen en blijft ontwikkelingen volgen.

---

1 Inleiding

In april 2022 voerde de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (hierna: Inspectie) een kort van tevoren aangekondigd toezicht uit bij Gezinshuis Almekinders in Putten. In mei en juni 2022 nam de inspectie nog een aantal telefonische interviews af.

Aanleiding

Aanleiding voor het toezicht waren twee signalen van gecertificeerde instellingen. Ook de gezinshuisouders zelf hebben over deze signalen contact gelegd met de inspectie en een signaal afgegeven over de gecertificeerde instellingen. Voor de inspectie waren de signalen over het gezinshuis signalen over mogelijk tekortschietende kwaliteit van zorg en reden om een algemeen onderzoek uit te voeren naar de kwaliteit van zorg bij Gezinshuis Almekinders. Doel van het toezicht was om te bepalen of Gezinshuis Almekinders verantwoorde jeugdhulp biedt.

Opzet van het onderzoek

Het onderzoek is uitgevoerd aan de hand van het toetsingskader Het JIJ-kader. Dit toetsingskader bestaat uit drie thema's: ontwikkelingsgerichte hulp, de deskundige hulpverlener en goed bestuur.

Het volledige toetsingskader is te vinden op:

www.igj.nl/publicaties/toetsingskaders/2021/01/05/het-ijj-kader.

Beschrijving Gezinshuis Almekinders

Gezinshuis Almekinders is geregistreerd bij de Kamer van Koophandel als Vennootschap Onder Firma onder nummer 71063625 en is gestart in september 2017. Gezinshuis Almekinders is actief in Putten. Het gezinshuis heeft voor de jeugdigen die er nu verblijven maatwerkcontracten met de gemeente Zuid Holland-Zuid en deed voor gemeentelijk samenwerkingsverband Meerinzicht mee met de aanbesteding. Dit laatste resulteerde na het toezicht in een maatwerkcontract bij Meerinzicht voor de gemeente Oldebroek. Op het moment van toezicht wonen twee jeugdigen in de leeftijd van 8 en 16 jaar in het gezinshuis. De financiering van de hulp geschiedt vanuit de Jeugdwet. Een derde plaatsing startte op 28 april 2022. Hiervoor werkt het gezinshuis samen met 's Heeren Loo. Op 31 oktober 2022 start nog een Wet langdurige zorg(Wlz)-plaatsing, waarmee met maximum van vier gezinshuis kinderen wordt bereikt. Daarnaast wonen er drie eigen kinderen. Gezinshuis Almekinders is een zelfstandig gezinshuis. Gezinshuis Almekinders wordt geleid door twee gezinshuisouders, beiden bestuurder. Gezinshuis Almekinders betreft op consultbasis een zzp-gedragswetenschapper via Bureau Beter. Naast de bestuurders en de gedragswetenschapper werken drie pedagogisch medewerkers voor Gezinshuis Almekinders. Deze medewerkers zijn niet in loondienst maar werken op afroep. Ten tijde van het toezicht studeerden twee van de drie medewerkers nog op het hbo. Eén van hen is na het toezicht gediplomeerd. De andere zit nu in het

tweede leerjaar en wordt gecoacht door de gezinshuisouders. De derde medewerker heeft ervaring in de jeugdzorg en is wetenschappelijk opgeleid. Verder maakt Gezinshuis Almekinders gebruik van een oom en tante die als gastgezin fungeren en zijn de ouders van een van de gezinshuisouders beschikbaar als oppasadres.

2 Conclusie

In dit hoofdstuk geeft de inspectie haar conclusies weer. Daarnaast wordt in dit hoofdstuk beschreven hoe het vervolg van het toezicht eruit zal zien.

Analyse

De inspectie constateerde op de volgende normen alleen positieve punten:

- Wensen, behoeften, mogelijkheden van jeugdigen, ouders en netwerk zijn bekend bij hulpverleners. (norm 1.1)
- Jeugdigen worden ondersteund om hun sociale netwerk in stand te houden of uit te breiden. (norm 1.4)
- Hulpverleners maken professionele afwegingen over de veiligheid van jeugdigen. (norm 2.1)
- Hulpverleners bieden samenhangende en waar nodig integrale hulp aan jeugdigen en hun ouders. (norm 2.4)
- De bestuurder stelt de maatschappelijke doelstelling en het belang van de jeugdigen centraal. (norm 3.1)
- De bestuurder biedt jeugdigen en hun ouders de mogelijkheid voor hun individuele belangen op te komen. (norm 3.4)

Verbetering is nodig op de volgende normen:

- De hulp aan jeugdigen en ouders draagt bij aan een gezonde ontwikkeling in een zo thuis mogelijke omgeving. (norm 1.5)
- Hulpverleners bieden hulp die aansluit bij de problematiek, ontwikkelingsbehoefte en mogelijkheden van jeugdigen en hun ouders. (norm 2.2)
- De bestuurder richt de organisatie zodanig in dat deze redelijkerwijs leidt tot verantwoorde hulp. (norm 3.2)
- De bestuurder verbetert, in een lerend werkklimaat, continu zijn prestaties en de resultaten van de hulp. (norm 3.3)

De aanbieder heeft laten weten inmiddels verbetermaatregelen doorgevoerd te hebben. Zo bracht het gezinshuis het aantal huisregels terug van tien naar acht, is een wastafel hersteld, hebben alle medewerkers inmiddels toegang tot het clientregistratiesysteem en vindt eens per twee of drie maanden een gestructureerd werkoverleg plaats over onder andere de begeleiding aan de jeugdigen en ouders. Na het toezicht liet het gezinshuis weten dat teamreflectie wordt meegenomen in de nu structurele werkoverleggen. Het gezinshuis geeft aan voornemens te zijn formulieren voor client- en oudertevredenheid te implementeren. Verder geeft het gezinshuis aan na het toezicht de definitie van incidenten en de noodzaak tot registreren van incidenten (opnieuw) intern te hebben besproken. Na het toezicht overlegde het gezinshuis de ontbrekende VOG voor de pedagogisch medewerkster.

Vervolg

De inspectie acht de aanbieder in staat om verantwoorde hulp te bieden en vertrouwt erop dat Gezinshuis Almekinders concrete verbetermaatregelen doorvoert om aan alle normen te voldoen en blijft ontwikkelingen volgen.

3 Resultaten

In dit hoofdstuk worden de resultaten van het toezicht gepresenteerd, zoals de inspectie deze aantrof op het moment van toezicht. De inspectie geeft per norm aan wat haar oordeel is.

De inspectie beoordeelt de normen op een vierpuntschaal:

- *De aanbieder voldoet aan de norm. De inspectie constateert op deze norm alleen positieve punten.*
- *De aanbieder voldoet grotendeels aan de norm. De inspectie constateert op deze norm veelal positieve punten, verbetering is op punten mogelijk.*
- *De aanbieder voldoet grotendeels niet aan de norm. De inspectie constateert op deze norm overwegend negatieve punten, verbetering is noodzakelijk.*
- *De aanbieder voldoet niet aan de norm. De inspectie constateert op deze norm nauwelijks tot geen positieve punten, verbetering is zeer noodzakelijk.*
- *De inspectie heeft deze norm niet beoordeeld.*

Thema 1: Ontwikkelingsgerichte hulp

In dit thema kijkt de inspectie naar in hoeverre de hulp gericht is op de ontwikkeling van de jeugdige en diens gezin.

In onderstaand figuur ziet u wat de oordelen zijn van de inspectie op de normen die vallen onder dit thema.

Beeld

Eigen regie

Respect

**Sociaal
netwerk**

**Gezonde
ontwikkeling**

Norm 1.1		Oordeel
	Wensen, behoeften, mogelijkheden van jeugdigen, ouders en netwerk zijn bekend bij hulpverleners.	

Volgens de gezinshuisouders voeren zij voorafgaand aan een plaatsing voorgesprekken met plaatsers, vindt vervolgens een kennismaking plaats met ouders en jeugdige en komt een jeugdige voorafgaand aan een plaatsing een keer in het gezinshuis spelen. Ze vinden de samenwerking met de ouders belangrijk en vervullen daar beiden een rol in. De gezinshuisouders geven meerdere voorbeelden van situaties bij de ouders thuis en van interesses van de jeugdigen.

De gedragswetenschapper zegt informatie over de jeugdigen en het netwerk uit de plannen te halen. Voor een nieuw te plaatsen jeugdige haalde zij informatie over de achtergrond uit het door de plaatser aangeleverde dossier.

Uit de clientdossiers die de inspectie heeft ingezien blijkt dat de interesses, krachten en zorgen van de jeugdigen in het plan staan.

De pedagogisch medewerkers en het gastgezin geven aan geen toegang te hebben in de clientdossiers. Ze krijgen informatie die ze nodig hebben over de jeugdigen en de achtergrond mondeling van de gezinshuisouders en zeggen daar mee uit de voeten te kunnen.

Norm 1.2		Oordeel
	Jeugdigen en ouders hebben, waar mogelijk, regie over hun leven en welbevinden.	

De gezinshuismoeder geeft aan dat zij voor het schrijven van het plan input vraagt bij ouders en plaatsers. Eén van de ouders van de jeugdigen zegt in gesprek met de inspectie goed mee te kunnen denken over de doelen. 'Er wordt niet alleen geluisterd naar de wensen van de ouders maar er wordt ook actie op ondernomen', aldus de ouder. Volgens één van de jeugdigen spreekt hij met de gezinshuismoeder over zijn doelen, onder andere over het weer naar school gaan. Hij is niet bij de bespreking van het plan aanwezig. De gedragswetenschapper zegt voorafgaand aan de planbespreking met beide jeugdigen gesproken te hebben over waar zij aan willen werken.

Eén van de pedagogisch medewerkers geeft aan de jeugdigen tijdens haar dienst ruimte te bieden om aan te geven wat ze willen doen. De wensen van de jeugdigen zag de inspectie terug in de plannen en evaluaties.

Verbeterpunt:

- De inspectie verwacht dat, daar waar mogelijk, jeugdigen (gedeeltelijk) deelnemen aan overleggen die over hen gaan en dat Gezinshuis Almekinders onderzoekt wat hierin de mogelijkheden zijn voor de jeugdigen die zij hulp bieden.

Norm 1.3		Oordeel
	Jeugdigen en ouders worden met respect behandeld en ervaren begrip, vertrouwen en veiligheid.	

De gezinshuisouders zeggen hun aandacht evenredig te verdelen over hun eigen kinderen en de gezinshuiskinderen. Om te zorgen dat iedereen voldoende aandacht krijgt gaan de gezinshuisouders soms ieder met een aantal van de kinderen een activiteit doen. De gezinshuisouders zetten daarnaast pedagogisch medewerkers in om individueel aandacht aan jeugdigen te geven. Eten doen ze met zijn allen en feestdagen worden gezamenlijk voorbereid en gevierd. De jeugdigen hebben een eigen kamer waar ze ook mogen spelen. Afspraak is dat je niet bij anderen in de slaapkamer komt.

Volgens de gedragswetenschapper drinken de gezinshuisouders wat met de jeugdigen wanneer zij thuis komen vanuit school of stage en bespreken ze dan wat ze daarna gaan doen.

Gezinshuisouders stimuleren de jeugdigen zichzelf te leren vermaken maar doen bijvoorbeeld ook spelletjes met hen. De pedagogisch medewerkers en een jeugdige geven aan dat de jeugdigen in alles deel uitmaken van het gezin en dat gezinshuisouders zorgen dat iedereen voldoende aandacht krijgt. De privacy van jeugdigen en/of ouders is niet volledig geborgd. Voorbeeld hiervan betreft het openen en bespreken met de ouders van Een plaatsers vertelt dat het gezinshuis voorafgaand aan de plaatsing veel informatie gaf over de problematiek en het gedrag van een jeugdige die eerder negatief uitstroomde.

Verbeterpunt:

- De inspectie verwacht dat het gezinshuis zorgvuldig omgaat met de privacy van jeugdigen en ouders.

Norm 1.4		Oordeel
	Jeugdigen worden ondersteund om hun sociale netwerk in stand te houden of uit te breiden.	

Uit de gesprekken met de gezinshuisouders, gedragswetenschapper, plaatsers, ouders en jeugdigen komt naar voren dat het gezinshuis veel aandacht besteedt aan het opbouwen en onderhouden van het sociale netwerk. Gezinshuisouders investeren in een goed contact met ouders en overleggen met hen over een vaste bezoek- en belfrequentie. Uitzonderingen daarop zijn in overleg mogelijk. Jeugdigen kunnen mensen uit hun eigen netwerk ontvangen in het gezinshuis.

Gezinshuisouders stimuleren jeugdigen daarnaast om aan georganiseerde activiteiten buitenshuis deel te nemen, zoals een sport of een koor.

In de dossiers is zichtbaar dat het netwerk in beeld is gebracht en is te zien hoe deze contacten worden onderhouden en/of versterkt.

Norm 1.5		Oordeel
	De hulp aan jeugdigen en ouders draagt bij aan een gezonde ontwikkeling in een zo thuis mogelijke omgeving.	

Fysieke omgeving

De aanbieder is gevestigd in een vrijstaande woning midden in Putten. De gezinshuisouders vertellen hier recent te wonen en speciaal naar toe verhuisd te zijn omdat het de ruimte bood voor hun eigen gezin en maximaal vier gezinshuiskinderen. De inspectie ziet tijdens de rondleiding door een jeugdige een schone en verzorgde woonkamer met open keuken en een tuin met speelruimte en speelmaterialen voor de jeugdigen, zoals een trampoline. Op de eerste verdieping slapen de gezinshuisouders en de drie eigen kinderen. Zij hebben daar eigen sanitaire voorzieningen. In het souterrain bevinden zich de slaapkamers en sanitaire voorzieningen voor de gezinshuiskinderen en een speelkamer. De jeugdige waarmee de inspectie sprak vertelt dat hij zelf zijn bed mocht uitkiezen en dat hij in zijn kamer ook dingen op mag hangen. Het gezinshuis heeft huisdieren binnen (hond, kat, vissen) en buiten (konijnen).

"De muurtekening in mijn kamer maakte ik samen met de gezinshuisouders"

jeugdige

Op de kamerdeur van de andere jeugdige staat een afbeelding van een panter die de jeugdige samen met de gezinshuisouder heeft gemaakt. Verder is deze kamer sober ingericht. Deze jeugdige geeft aan geen behoefte te hebben aan verdere aankleding. Hij zegt deze kamer gekozen te hebben omdat er een wastafel is. De inspectie ziet tijdens de rondleiding dat de wastafel is verzakt. Volgens de gezinshuisouders koos deze jeugdige ervoor accessoires die ze samen kochten onuitgepakt te houden. In de speelkamer staat een tafelfoetbaltafel. In het souterrain zijn een aparte douche en toilet. Er staan op het moment van toezicht twee kamers voor jeugdigen leeg. Uit de rondleiding blijkt dat in het souterrain rookmelders aanwezig zijn.

Pedagogisch klimaat

De gezinshuisouders vertellen de inspectie zoveel mogelijk te streven naar een normaal gezinsleven. De jeugdigen mogen een sport en/of hobby kiezen. Zo neemt een jeugdige deel aan een koor en doet de nadere jeugdige aan freerunning. Wanneer ze verkeersveilig zijn mogen ze zich, met tijdsafspraken, ook buiten het zicht van de gezinshuisouders begeven. De oudste

jeugdige gaat bijvoorbeeld regelmatig naar een skatebaan met zijn step en heeft een krantenwijk. De gezinshuisouders zijn christelijk en verwachten dat de jeugdigen mee gaan naar de kerk en meedoen of eerbiedig zijn tijdens het bidden of lezen uit de bijbel. De gezinshuisouders gebruiken de deugdenmethodiek om te oefenen met normen en waarden.

De plaatser van een jeugdige geeft aan dat de gezinshuisouders aan het begin van de plaatsing strikte regels hanteerden, maar inmiddels meer flexibel zijn en kijken wat past bij de ontwikkeling van de jeugdige. De ouders van een jeugdige zeggen dat het gezinshuis voor hun kind strakke regels hanteert maar dat hij die structuur ook nodig heeft. Ze verwachten dat hij meer ruimte krijgt naarmate hij ouder wordt.

De gezinshuis kinderen logeren in principe om de week een weekend bij de eigen ouders. Wanneer de thuissituatie van de jeugdigen daar om vraagt kunnen de logeerafspraken worden aangepast, zo zeggen de gezinshuisouders.

Huisregels

De gezinshuisouders geven aan wel huisregels te hebben maar deze niet zichtbaar op te hangen om het zo huiselijk mogelijk te laten zijn. De tien huisregels die de inspectie inzag, zijn deels omgangsregels maar deels ook procesmatige afspraken. De regels zijn niet samen met- en specifiek vanuit jeugdigen geformuleerd. Een jeugdige zegt dat er niet echt regels zijn maar meer "gewoontes". Volgens de gedragswetenschapper zie je het geloof in de regels terug. Bijvoorbeeld dat jeugdigen meegaan naar de kerk.

Cameratoezicht

Tijdens de rondleiding ziet de inspectie dat in de hal van het souterrain een camera hangt. De gezinshuisouders geven aan deze in de nacht aan te zetten en ook wanneer jeugdigen overdag op hun kamer zijn. De camera neemt volgens hen geen beelden op. Volgens de gedragswetenschapper gebruiken de gezinshuisouders de camera om zo goed mogelijk beschikbaar te zijn voor de jeugdigen en slaat de camera alleen aan wanneer de jeugdigen hun eigen kamer verlaten. De plaatser van de oudste jeugdige geeft aan geïnformeerd te zijn over het cameratoezicht, dat ouders hiermee instemden maar dat voor deze jeugdige volgens hem geen cameratoezicht nodig is. De ouders van de andere jeugdige vertellen dat het gezinshuis hen informeerde over het cameratoezicht en dat ze er mee instemmen.

In de begeleidingsplannen ziet de inspectie geen afwegingen of toestemming van ouders met betrekking tot de inzet van cameratoezicht.

Verbeterpunten

- De inspectie verwacht dat professionals in de open jeugdhulp enkel cameratoezicht inzetten na zorgvuldige en vastgelegde overwegingen en toestemming waaruit blijkt dat het bijdraagt aan de leeftijdsfase en ontwikkeling van de individuele jeugdige. Ook dient hierbij een plan gemaakt te worden hoe de inzet zo snel mogelijk kan worden afgebouwd. Omdat cameratoezicht een inbreuk is op de privacy van de jeugdigen, dient hiermee terughoudend te worden omgegaan. Cameratoezicht mag de fysieke nabijheid die jeugdigen nodig hebben ook niet vervangen.

- De inspectie verwacht dat het gezinshuis jeugdigen betreft bij het opstellen van de huisregels, dat de huisregels beperkt in aantal zijn en enkel betrekking hebben op hoe met elkaar om te gaan.

Na het toezicht liet het gezinshuis de inspectie weten het aantal huisregels van tien naar acht teruggebracht te hebben. De wastafel is inmiddels hersteld en de jeugdige vroeg en kreeg een aantal plantjes die nu in de vensterbank staan. Het gezinshuis liet na het toezicht ook weten dat zij per jeugdige afgewogen en vastgelegd heeft waarom cameratoezicht nodig is. Samen met de gedragswetenschapper wordt regelmatig geëvalueerd of het cameratoezicht nog nodig is.

Thema 2: De kundige hulpverlener

In dit thema kijkt de inspectie naar in hoeverre de hulpverleners in staat zijn om met voldoende actuele en passende kennis en kunde te handelen en in hoeverre hulpverleners met anderen samenwerken waar dat nodig is.

In onderstaand figuur ziet u wat de oordelen zijn van de inspectie op de normen die vallen onder dit thema.

Hieronder leest u per norm een toelichting op het oordeel van de inspectie.

Norm 2.1		Oordeel
	Hulpverleners maken professionele afwegingen over de veiligheid van jeugdigen.	

De inspectie ziet in de clientdossiers dat de gezinshuismoeder risico's van de jeugdigen inschatte met een risicotaxatie-instrument. De gezinshuismoeder en gedragswetenschapper geven aan dat de gedragswetenschapper de risico-inschatting voor nieuwe jeugdigen zal maken en dat zij daarbij ook aangeeft wat te doen met de risico's en hoe deze te beperken. De gezinshuisouders geven aan dat zij de jeugdigen proberen te behoeden voor (grote) fouten die grote gevolgen hebben. Volgens hen hoort het bij hun doelgroep dat zij oorzaak en gevolg niet inzien en dat zij zichzelf soms (net als hun omgeving) overschatten, waardoor je hen soms ook tegen bepaalde zaken moet beschermen. De gezinshuisouders zeggen de jeugdigen ook zaken te laten uitproberen in een veilige setting en met intensieve begeleiding. Volgens de gedragswetenschapper proberen de gezinshuisouders vaak nog te voorkomen dat jeugdigen fouten maken waar ze van kunnen leren en stimuleert ze de gezinshuisouders ook eens risico's op te zoeken.

Uit een voorbeeld dat de gezinshuisouders aandragen blijkt dat ze handelen bij onveilige situaties en de gedragswetenschapper raadplegen waar nodig. Ze informeren ook de ouders en waar relevant plaatsers of school of stage. Uit een ander voorbeeld blijkt dat de gezinshuisouders bekend zijn met de Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling en alert zijn op mogelijke risico's in de thuissituatie van de jeugdigen.

Hulpverleners bieden hulp die aansluit bij de problematiek, ontwikkelingsbehoefte en mogelijkheden van jeugdigen en hun ouders.

De gezinshuismoeder geeft aan de NJI-richtlijnen te kennen en opgenomen te hebben in het kwaliteitshandboek. De gedragswetenschapper is eens in de vier weken een dagdeel in het gezinshuis en geeft dan tips aan de gezinshuisouders over hoe ze de jeugdigen en hun ouders kunnen begeleiden. De gezinshuisouders vertellen de gedragswetenschapper ook buiten de vaste contactmomenten om te consulteren wanneer zich onvoorziene situaties voordoen. Volgens de gedragswetenschapper heeft de gezinshuismoeder kennis over de problematiek van de in het gezinshuis geplaatste jeugdigen vanuit haar opleiding als hbo-pedagoog en aanvullende trainingen, zoals "Geef me de vijf" en traumasensitief werken. Voor de begeleiding bij de seksuele ontwikkeling van de jeugdigen gebruikt de gezinshuismoeder "Wonderlijk gemaakt", seksuele vorming vanuit een christelijke levensvisie.

De gezinshuisvader zegt meer intuïtief te werken. De medewerkers en het gastgezin en oppasgezin kunnen niet inloggen in het systeem van het gezinshuis en hebben daardoor geen toegang tot het kwaliteitshandboek of de begeleidingsplannen. Een medewerker vertelt dat zij bij de gezinshuisouders kan aangeven welke informatie ze nodig heeft voor de begeleiding van een jeugdige en dan tips of theorie krijgt aangereikt. Een andere medewerker zegt summier informatie te hebben ontvangen over een jeugdige die zij begeleiding biedt bij haar thuis. Ze kiest zelf de activiteiten die ze met hem onderneemt. Het gastgezin geeft aan geen informatie of scholing te hebben ontvangen over de problematiek van de jeugdigen.

Volgens een van de plaatsers krijgt de jeugdige wel ruimte om zijn mogelijkheden en grenzen te ontwikkelen, maar moet de jeugdige dat dan wel eerst zelf duidelijk maken dat hij dat wil.

De gezinshuisouders en medewerkers geven aan onlangs een eerste bijeenkomst te hebben gehad met het hele team waar gesproken is over de problematiek van de jeugdigen, de wijze van begeleiden en scholingswensen. Het gezinshuis is van plan dit met een vaste regelmaat te gaan organiseren.

Verbeterpunten:

- De inspectie verwacht dat het gezinshuis medewerkers inzage geeft in begeleidingsplannen en het kwaliteitshandboek, zodat zij weten wat de jeugdigen en hun netwerk nodig hebben en hoe zij dat kunnen bieden.
- De inspectie verwacht dat de gezinshuisouders medewerkers, gastgezin en oppasgezin duidelijk instrueert over wat een jeugdige nodig heeft en hoe dat te bieden, zeker wanneer deze hulp buiten het gezichtsveld van de gezinshuisouders geboden wordt.
- De inspectie verwacht dat in de toekomstige teambijeenkomsten op gestructureerde wijze met een passende frequentie aandacht is voor de problematiek, ontwikkelingsbehoefte en mogelijkheden van jeugdigen en hun ouders.

Na het toezicht liet het gezinshuis de inspectie weten dat niet langer de gezinshuisouders maar de gedragswetenschapper de begeleidingsplannen schrijft.

Norm 2.3		Oordeel
	Hulpverleners handelen methodisch en ontwikkelingsgericht.	

De inspectie ziet in de clientdossiers en hoort van de gezinshuisouders en de gedragswetenschapper dat het gezinshuis voor alle jeugdigen in de begeleidingsplannen doelen formuleert en dat de begeleidingsplannen met een vaste frequentie worden geëvalueerd met de gedragswetenschapper, ouders en plaatsers. De gezinshuisouders vertellen met duidelijke voorbeelden hoe zij de begeleiding aan de jeugdigen vormgeven. De inspectie ziet dat in de begeleidingsplannen en evaluaties onvoldoende wordt vastgelegd hoe (wie, op welke manier, wanneer) het gezinshuis de jeugdigen en ouders helpt de gestelde doelen te bereiken. De gezinshuisouders instrueren medewerkers mondeling over de invulling van hun werkzaamheden en dit is slechts ten dele zichtbaar in de clientdossiers.

Verbeterpunt:

- De inspectie verwacht dat het gezinshuis in het dossier duidelijk vastlegt hoe en wie de begeleiding aan de jeugdigen en de ouders vorm geeft om de gestelde doelen te bereiken.

Norm 2.4		Oordeel
	Hulpverleners bieden samenhangende en waar nodig integrale hulp aan jeugdigen en hun ouders.	

De inspectie ziet dat de bereikbaarheidsgegevens van de samenwerkingspartners in de begeleidingsplannen staan. De gezinshuisouders hebben veelvuldig contact met school en stageplek van de jeugdigen. In de meeste gevallen is overeenstemming over de invulling van de zorg aan de jeugdigen. De gezinshuisouders en gedragswetenschapper vertellen ook over een voorbeeld waar dat niet het geval is. Daar kiezen ouders en school een andere lijn dan de gezinshuisouders. De gedragswetenschapper geeft aan dat gezinshuisouders veel energie steken in een goede samenwerking met andere betrokkenen rondom de jeugdigen en dat zij proberen de lijnen kort te houden.

Waar relevant hebben gezinshuisouders contact met behandelaren van de jeugdigen en met de zorgboerderij waar één van de jeugdigen regelmatig naar toe gaat. In de communicatie tussen ouders en begeleiders van ouders wordt het gezinshuis in cc meegenomen. In de beleving van ouders hebben de gezinshuisouders de regie over de zorg aan hun kind.

Plaatsers geven aan dat zij goed worden meegenomen in de zorg aan de jeugdigen tijdens evaluaties maar ook bij situaties tussendoor, zoals bijvoorbeeld een wisseling van school of het vertrek van de vorige gedragswetenschapper. De gezinshuisouders vertellen dat zij, door negatieve ervaringen met verschillende jeugdbeschermers, besloten hebben om alleen nog met vrijwillige plaatsingen te werken. De huidige plaatsers zijn achteraf geïnformeerd over de negatieve ervaringen van het gezinshuis met jeugdbeschermers maar zouden in de toekomst graag eerder geïnformeerd worden. Het gezinshuis geeft aan eens per maand een mail naar ouders en plaatsers te sturen met informatie over actuele ontwikkelingen. Ook heeft het gezinshuis met ouders een appgroep voor het delen van informatie en foto's en bellen gezinshuisouders na logeerweekends en tussendoor met ouders.

Norm 2.5		Oordeel
	Hulpverleners reflecteren op en verbeteren hun eigen handelen en het handelen van hun collega's.	

Eén van de plaatsers geeft aan dat gezinshuisouders bij evaluatiegesprekken de plaatser (of: hem/haar) om feedback vragen. De andere plaatser vertelt de inspectie dat gezinshuisouders meer reflecteren op hun handelen dan voorheen maar nog zouden kunnen groeien in het aangeven wat ze moeilijk vinden bij een plaatsing. De gezinshuisouders vertellen van de gedragswetenschapper feedback te hebben gehad op het omgaan met kritiek/inmenging van anderen. Zo zouden ze in eerste instantie "hun stekels opzetten" maar zich daarna wel flexibel tonen. De gezinshuisouders zeggen zich hierin te herkennen, er alert op te zijn en zich er op te willen ontwikkelen. De gedragswetenschapper vertelt dat de gezinshuisouders in staat zijn met een helikopterview naar zaken te kijken. De uitdaging ligt volgens haar in het reflecteren onder emotionele druk. De gezinshuismoeder neemt deel aan een externe intervisiegroep en aan een lokaal netwerk van gezinshuizen waarin ervaringen kunnen worden uitgewisseld. In de onlangs gestarte teambijeenkomsten bespreken de gezinshuisouders, medewerkers en gastgezinnen ter lering casuïstiek die zich heeft voorgedaan.

Verbeterpunt:

- De inspectie verwacht dat de gezinshuisouders gestructureerde intervisie met een vaste frequentie aanbieden voor alle medewerkers, zodat zij in de gelegenheid worden gesteld optimaal te reflecteren op en verbeteren van hun handelen.

Na het toezicht liet het gezinshuis weten dat intervisie inmiddels onderdeel geworden is van het werkoverleg.

“Als ik hier de baas was zou ik niets veranderen. O ja, toch wat: een skatebaan in de tuin” *jongere*

Thema 3: Goed bestuur

In dit thema kijkt de inspectie naar in hoeverre de organisatie op een goede wijze wordt bestuurd en een lerende organisatie is die zich voortdurend verbetert.

In onderstaand figuur ziet u direct wat de oordelen zijn van de inspectie op de normen die vallen onder dit thema.

In onderstaande tabel leest u per norm een toelichting op het oordeel van de inspectie.

Norm 3.1	Oordeel
	

De gezinshuisouders vertellen de inspectie dat zij als visie uitdragen zo gewoon als mogelijk te zorgen voor kinderen in samenwerking met ouders. Hierdoor bloeien kinderen weer op, waardoor ouders ook weer opbloeien. Ze doen dat onder andere door in een woonhuis te wonen midden in het dorp, jeugdigen deel te laten nemen aan maatschappelijke activiteiten, de jeugdigen net zo te behandelen als hun eigen kinderen en de samenwerking met ouders te zoeken.

Op basis van de gesprekken met de gezinshuisouders, medewerkers, plaatsers en jeugdigen constateert de inspectie dat iedereen binnen het gezinshuis zich inspant om bij te dragen aan goede hulp voor de cliënten.

Norm 3.2	Oordeel
	

De gezinshuismoeder heeft een hbo-opleiding afgerond en is SKJ-geregistreerd. Zij is fulltime beschikbaar voor het gezinshuis en zegt eerder actief bijgedragen te hebben aan de totstandkoming van het Kwaliteitskader Gezinshuizen. De gezinshuisvader is hbo-geschoold maar niet zorggerelateerd en is van plan te starten met een EVC-traject. Hij werkte tot februari 2020 als

¹ Onder bestuurder wordt verstaan degene die eindverantwoordelijk is voor de organisatie. Dit kan bijvoorbeeld ook een gezinshuisouder zijn.

werkvoorbereider in de wegebouw, maar is sindsdien ook volledig beschikbaar voor het gezinshuis. Hij richt zich, naast de zorg voor de jeugdigen, op organisatorisch aspecten zoals het voeren van de gesprekken met gemeenten en facilitaire zaken. Gezinshuisouders willen versneld alle organisatorische processen op orde brengen. De gezinshuisouders volgens trainingen en webinars om hun kennis op peil te houden dan wel te vergroten. Ze hebben besloten om voor iedere medewerker een budget vrij te maken voor scholing. Dit plan moet nog verder vorm krijgen. De medewerkers geven aan dat zij tot nu toe nog geen scholing aangeboden kregen via het gezinshuis maar dat ze wel konden aangeven waar ze behoefte aan hebben.

Het gezinshuis hoopt in het voorjaar van 2023 de HKZ-certificering te behalen.

De pedagogisch medewerkers werken deels in het gezinshuis, bijvoorbeeld wanneer de gezinshuisouders verplichtingen elders hebben. De medewerkers bieden ook één op één zorg. Hiervoor nemen ze een jeugdige mee naar hun eigen woonsituatie omdat in het gezinshuis of daarbuiten geen geschikte ruimte is waar ze de jeugdige kunnen begeleiden. In de woonsituatie van de pedagogisch medewerkers is dat overigens ook niet het geval, zo geeft één van hen aan. Twee van de drie pedagogisch medewerkers zijn ten tijde van het toezicht nog niet gediplomeerd. Gezinshuisouders geven aan altijd telefonisch bereikbaar te zijn voor de pedagogisch medewerkers.

Het gezinshuis kon tijdens het toezichtbezoek voor één van de pedagogisch medewerksters geen Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG). De gezinshuisouders lieten weten deze medewerkster niet in te zetten zolang de verklaring niet binnen is.

Het gezinshuis heeft een aantal exclusiecriteria, waaronder wegloopgedrag en verslavingsproblematiek. Volgens de gezinshuisouders en de gedragswetenschapper gaan zij bij de aanmelding van een nieuwe jeugdige na of deze jeugdige gelovig is en mee wil gaan in het geloof dat de gezinshuisouders aanhangen. Deze uitvraag voorafgaand aan de plaatsing is het gevolg van ervaringen met twee eerdere crisisuitplaatsingen waarbij dat niet het geval was. De gezinshuisouders geven aan als gezinshuis begonnen te zijn met het idee om als christelijk gezinshuis open te staan voor alle kinderen, ongeacht hun geloof. Nu ze zelf kinderen hebben, willen zij de plaatsing beperken voor enkel kinderen vanuit christelijke gezinnen. Jeugdigen worden onder andere geacht mee te gaan naar de kerk en mee te zingen met psalmen. De gezinshuisouders gaan niet uit op zondag. Zij verwachten hiermee hun eigen normen en waarden beter te kunnen borgen. Het komt nu bijvoorbeeld niet meer voor dat een ouder op zondag (de rustdag) langs komt voor een bezoek.

Het gezinshuis kan aan maximaal vier jeugdigen hulp bieden. Zij verkiezen zorgvuldige instroomprocedures en goede matching boven het vullen van alle beschikbare plaatsen. Hierbij bewaken gezinshuisouders dat er voldoende inkomsten zijn voor een gezonde bedrijfsvoering. Voor de Wlz-plaatsing van een jeugdige die na het toezichtbezoek startte in het gezinshuis gingen de gezinshuisouders een samenwerkingsverband aan met 's Heerenloo, die inmiddels overging in onderaannemerschap tot het gezinshuis zelf een contract heeft met het zorgkantoor.

Verbeterpunten:

- De inspectie verwacht dat het gezinshuis de aanwezige kennis van de gezinshuismoeder en gedragswetenschapper zorgdragen voor gestructureerde kennisoverdracht aan de medewerkers en een scholingsplan maakt voor alle medewerkers.
- De inspectie verwacht dat de gezinshuisouders er voor zorgen dat medewerkers begeleiding aan jeugdigen kunnen bieden op daarvoor geschikte locaties en niet genoodzaakt zijn zorg te bieden in hun eigen privésituatie.
- De inspectie verwacht dat het gezinshuis zorgt voor een geldige verklaring omtrent het gedrag voor alle personen die meer dan incidenteel in contact komen met de jeugdigen.
- De inspectie verwacht dat het gezinshuis jeugdigen bij aanmelding niet afwijst wanneer jeugdigen niet mee willen naar de kerk of bijvoorbeeld niet mee willen doen met het zingen van psalmen. Het onderscheiden van personen op basis van godsdienst bij het verlenen van toegang tot instellingen die zorg leveren, is bij wet verboden (art. 7.1 Awgb) en schendt artikel 1 van de Grondwet. De gezinshuisouders dienen bij iedere aanmelding op individueel niveau te beoordelen of het praktiseren van hun geloof of dat van de jeugdige de zorg en begeleiding aan een jeugdige op inhoudelijke gronden zal belemmeren. Alleen dan kan een dergelijk criterium een overweging zijn voor het niet plaatsen van een jeugdige. De inspectie verwacht daarom dat Gezinshuis Almekinders dit exclusie criterium aanpast en geen onderscheid maakt op basis van godsdienst.

Na het toezicht overlegde het gezinshuis alsnog de VOG voor de pedagogisch medewerkster. Het gezinshuis gaf verder aan dat door de ervaring dat regio's gaan snijden in de vergoeding voor gezinshuizen, zij uit financieel oogpunt overweegt het maximale aantal jeugdigen waaraan zij hulp kunnen bieden te gaan verhogen naar vijf.

Met betrekking tot de uitsluitcriteria gaf het gezinshuis aan dat na het toezicht een jeugdige opgenomen te hebben die niet specifiek een christelijke achtergrond heeft. De jeugdige en de ouder hebben aangegeven de levensovertuiging van de gezinshuisouders te respecteren.

Norm 3.3		Oordeel
	De bestuurder verbetert, in een lerend werkklimaat, continu zijn prestaties en de resultaten van de hulp.	

Uit de gesprekken met gezinshuisouders, medewerkers en ouders blijkt dat het gezinshuis een voldoende en actueel beeld heeft van wat wel en niet goed gaat in de organisatie en in de dagelijkse hulp aan jeugdigen en ouders. Het registratiesysteem van het gezinshuis heeft een optie om incidenten te registreren. Volgens de gezinshuisouders, gedragswetenschapper en medewerkers hebben zich met de huidige geplaatste jeugdigen, op een recente uitzondering na, geen incidenten voorgedaan. Niet alle medewerkers weten of incidenten worden geregistreerd.

Zoals eerder beschreven startte het gezinshuis dit jaar met teambijkomsten. Uit de gesprekken met gezinshuisouders en medewerkers blijkt niet dat teamreflectie daar al op de agenda stond.

De gezinshuisouders zeggen tegenspraak te krijgen van de gedragswetenschapper en van in het gezinshuis werkzame familieleden. De medewerkers geven aan tot op heden geen tegenspraak te hebben gegeven. Een van de medewerkers zegt dat de gezinshuisouders duidelijk de regie hebben en dat hun werkwijze niet ter discussie wordt gesteld.

In verband met de start van een jeugdige met een wlz-plaatsing gaat het gezinshuis een cliëntenraad en Raad van Toezicht aanstellen.

Verbeterpunten:

- De inspectie verwacht dat het gezinshuis, zeker omdat het niet aangesloten is bij een hoofdaannemer of keten, actief tegenspraak ophaalt bij alle medewerkers, jeugdigen, ouders en plaatsers en met medewerkers reflecteert op het handelen als team.
- De inspectie verwacht dat het gezinshuis de medewerkers en gastgezinnen informeert over de definitie van incidenten en over de mogelijkheid en noodzaak incidenten te registreren en er van te leren.

Na het toezicht liet het gezinshuis weten dat teamreflectie wordt meegenomen in de nu structurele werkoverleggen. Het gezinshuis geeft aan voornemens te zijn formulieren voor client- en oudertevredenheid te implementeren. Verder geeft het gezinshuis aan na het toezicht de definitie van incidenten en de noodzaak tot registreren van incidenten (opnieuw) intern te hebben besproken.

Norm 3.4		Oordeel
	De bestuurder biedt jeugdigen en hun ouders de mogelijkheid voor hun individuele belangen op te komen.	

Het gezinshuis is aangesloten bij het Klachtenportaal Zorg en heeft ouders daarover geïnformeerd. Bij een recente plaatsing is er sprake van wlz-financiering in onderaanneming van 's Heerenloo. Vanaf dat moment moet het gezinshuis ook voldoen aan de gestelde eisen vanuit de Wkkgz voor wat betreft de klachtenregeling. Dit kan ook via Klachtenportaal Zorg. Het gezinshuis wees de ouders van deze jeugdige op de andere wetgeving en wat dat met zich meebrengt, onder andere wat betreft de klachtenprocedure.

Vier keer per jaar bezoekt een vertrouwenspersoon van het AKJ het gezinshuis. Ze drinkt dan koffie met het hele gezin waarbij ze een gesprek voeren. Daarna doet de vertrouwenspersoon vaak iets één op één met de jeugdigen.

Bijlage: Verantwoording van het toezicht

De inspectie voerde het toezicht bij Gezinshuis Almekinders de middag van tevoren aangekondigd uit op 20 april 2022. In mei en juni 2022 voerde de inspectie telefonische interviews uit. Om tot een gefundeerd oordeel te komen, gebruikte de inspectie voor het toezicht verschillende informatiebronnen. De informatie uit deze bronnen is met elkaar vergeleken en gewogen. Voor het toezicht zijn de volgende bronnen betrokken:

- Een gesprek met twee jeugdigen.
- Drie telefonische gesprekken met ouders.
- Een gesprek met de gezinshuisouders van Gezinshuis Almekinders
- Gestructureerde interviews met:
  - een gastgezin
  - een gedragswetenschapper
  - drie pedagogisch medewerkers
  - twee plaatsers van jeugdigen
- De check van negen dossiers op de aanwezigheid van de Verklaring Omtrent het Gedrag van medewerkers, waarbij de inspectie op basis van een aantal criteria zelf de dossiers heeft geselecteerd.
- De check van twee dossiers van jeugdigen, onder andere op de aanwezigheid van een plan en risico-inschattingen en -beoordelingen. Hierbij was een medewerker aanwezig.
- Observaties van de leef- en verblijfruimten.
- Analyse van de volgende documenten:
  - Kwaliteitshandboek
  - Schriftelijke terugkoppeling AKJ naar gezinshuis
  - Coronaprotocol
  - Agenda teamoverleg
  - Jaaroverzicht 2021 en planning 2022
  - Jaarrapportage gezinshuizen
  - Aanmeldformulier
  - Huisregels
  - Scholingsoverzicht gezinshuismoeder

Duidelijk. Onafhankelijk. Eerlijk.

www.igj.nl